

Міністерство освіти і науки України
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра педагогічної та вікової психології

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з науково-педагогічної
і адміністративної роботи та рекрутації
проф. Гаврилюк С. В.
Протокол № 1 від 19.09.2018 р.

ПСИХОПРОФІЛАКТИКА ТА КОРЕКЦІЯ ІНТЕРНЕТ-АДИКЦІЙ

ПРОГРАМА
вибіркової навчальної дисципліни

підготовки бакалавра
галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки
спеціальність 053 Психологія
освітньої програми «Психологія»

Робоча програма навчальної дисципліни «Психопрофілактика та корекція інтернет-адикцій» для студентів спеціальності 053 «Психологія».

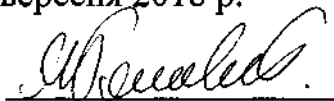
» 28» серпня, 2018 р. - 14 с.

Розробники: Коць Михайло Онисимович, доцент кафедри педагогічної та вікової психології, кандидат психологічних наук, доцент

Рецензент: Федотова Тетяна Володимирівна, доцент кафедри загальної і соціальної психології та соціології, кандидат психологічних наук, доцент

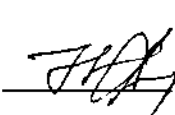
Робоча програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри педагогічної та вікової психології

протокол № 2 від 5 вересня 2018 р.

Завідувач кафедри:  (Гошовський Я. О.)

Робоча програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною комісією факультету психології

протокол № 1 від 5 вересня 2018 р.

Голова науково-методичної комісії факультету (інституту)  (Іванашко О. Є.)

Робоча програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою університету

протокол № ___ від __. __. 20__ р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Заочна форма навчання	Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки Спеціальність 053 Психологія Освітня програма (Спеціалізація) Психологія Освітній ступінь Бакалавр На базі освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст»	Вибіркова
Кількість годин/кредитів 120/4		Рік навчання <u> 2 </u>
		Семестр <u> 3-ий </u>
		Лекції <u> 8 </u> год.
		Практичні <u> 6 </u> год
		Лабораторні <u> 6 </u> год.
		Самостійна робота <u> 86 </u> год.
ІНДЗ: є	Освітній ступінь Бакалавр	Консультації <u> 14 </u> год.
	На базі освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст»	Форма контролю: залік

2. АНОТАЦІЯ КУРСУ:

Вступ

Метою викладання навчальної дисципліни є вивчення діяльності людини в інтернет-середовищі; наслідки цієї діяльності на рівні особистості – особливості мотивації користувачів, структуру їхньої Я-концепції, специфіку ціннісних орієнтацій, виникнення тих або інших варіантів поведінкової залежності; інтернет-комунікацію як новий засіб традиційних соціальних практик – як ЗМІ, як засіб освіти чи психотерапевтичної допомоги та розробка на цій підставі рекомендацій щодо її корекції.

Основними завданнями вивчення дисципліни “Психопрофілактика та корекція інтернет-адикцій” є:

- теоретичне вивчення проблеми інтернет-залежності;
- озброєння майбутніх фахівців знаннями методики діагностики інтернет-залежності орієнтації;
- оволодіння практичними навичками проведення консультативної та корекційної роботи.

3. КОМПЕТЕНЦІЇ

До кінця навчання студенти будуть компетентними у таких питаннях:

знати :

- місце психології інтернету в системі психологічних наук;
- основні напрямки психологічних досліджень інтернету;
- психологічні чинники девіантної поведінки в інтернеті;
- особливості психологічного консультування та психотерапії в інтернеті.

вміти :

- використовувати знання з психології інтернету для діагностики та корекції інтернет-адикцій;
- використовувати адекватні методики для проведення психологічних досліджень з проблем психології інтернет-адикцій.

4.1. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (ЗАОЧНА ФОРМА НАВЧАННЯ)

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Усього	у тому числі				
		Лек.	Практ.	Лаб.	Конс.	Сам. роб.
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1 «Психологічні основи інтернет-адикцій»						
Тема 1. Психологія інтернет-адикцій як прикладна галузь психологічної науки	21	2	1	1	3	14
Тема 2. Психологічні особливості Інтернету та віртуальної комунікації	21	2	1	1	3	14
Тема 3. Особистість та спільноти інтернет-середовища	19	1	1	1	2	14
Разом за змістовим модулем 1	61	5	3	3	8	42
Змістовий модуль «Діагностика та корекція Інтернет-залежності»						
4. Інтернет-залежність як психологічне явище	19	1	1	1	2	14
5. Психологічні особливості прояву девіантної поведінки в інтернет-середовищі	19	1	1	1	2	14
6. Інтернет-середовище і практична психологія	19	1	1	1	2	16
Разом за змістовим модулем 2	59	3	3	3	6	44
Усього годин	120	8	6	6	14	86

5. Теми практичних / лабораторних занять

5.1. Теми практичних занять

№ з/п	Тема	К-сть годин
1	Тема 1. Психологія інтернет-адикцій як прикладна галузь психологічної науки 1. Основні проблеми психології залежності від Інтернету як поведінкової адикції у зарубіжній літературі. 2. Науковий аналіз критеріїв, що визначають залежність: пріоритетність, зміну настрою, толерантність, симптоми розриву, конфлікт та рецидив.	1
2	Тема. Особистість у Інтернет-середовищі 1. Основні наукові напрямки дослідження віртуальної комунікації. 2. Психологічні особливості віртуальної комунікації	1
3.	Тема. Психологія Інтернет-спільнот 1. Гендерні та вікові характеристики користувачів Інтернету. 2. Особливості самопрезентації у віртуальній реальності. 3. Фази формування Інтернет-спільноти.	1
4.	Тема. Девіантна поведінка у Інтернеті 1. Особистісні особливості Інтернет-залежних. 2. Теоретико-методичні засади моделі Інтернет-залежності К. Янг.	1
5.	Тема. Інтернет-залежність 1. Психологічні чинники девіантної поведінки в Інтернеті. 2. Мотивація хакерства, як специфічної форми девіантної поведінки в Інтернеті.	1
6.	Тема. Практична психологія в Інтернеті 1. Психологічні чинники індивідуального та групового онлайн-консультування. 2. Психологічні особливості використання психологічного тренінгу в Інтернеті.	1
	Разом	6

5. 2. Теми лабораторних занять

№ з/п	Тема	Кількість годин
2	Психологічні особливості Інтернету та віртуальної комунікації (Дослідження сприйняття Інтернету - опитувальник “Сприйняття Інтернету”)	1
3	Особистість та спільноти інтернет-середовища (Дослідження ставлення до Інтернету - опитувальник “Незакінчені речення”)	1
4	Інтернет-залежність як психологічне явище (Дослідження схильності до Інтернет-залежності - опитувальник Інтернет-залежності К. Янг, Шкала Інтернет-залежності А. Жичкіної)	2
5	Психологічні особливості прояву девіантної поведінки в інтернет-середовищі (Дослідження установок стосовно Інтернету – опитувальник Р.Девіса)	2
	Разом	6

6. Самостійна робота

№ з/п	Тема	К-сть годин
1	Психологія інтернет-адикцій як прикладна галузь психологічної науки 1. Розкрити основні проблеми психології залежності від Інтернету як поведінкової адикції у зарубіжній літературі (М. Шоттон, Д. Грінфілд, Дж. Грохот, К. Янг та ін.) і у вітчизняній психологічній науці (А.Є. Войскунський, Л. В. Куліков, Н. В. Чудова, А. Г. Асмолов, Н. А. Цветков, А. В. Цветков та ін.). 2. Проаналізувати критерії, що визначають залежність: пріоритетність, зміна настрою, толерантність, симптоми розриву, конфлікт та рецидив.	14
2	Психологічні особливості інтернету та віртуальної комунікації 1. Розкрийте основні напрямки дослідження віртуальної комунікації. 2. Охарактеризуйте психологічні особливості віртуальної комунікації.	14
3.	Особистість та спільноти інтернет-середовища 1. Визначити гендерні та вікові характеристики користувачів Інтернету. 2. Розкрити особливості самопрезентації у віртуальній реальності. 3. Визначити фази формування Інтернет-спільноти.	14
4.	Інтернет-залежність як психологічне явище 1. Визначити особистісні особливості Інтернет-залежних. 2. Охарактеризувати модель Інтернет-залежності К. Янг.	14
5.	Девіантна поведінка у Інтернеті 1. Розкрити чинники девіантної поведінки в Інтернеті. 2. Охарактеризувати мотивацію хакерства, як специфічної форми девіантної поведінки в Інтернеті.	14
6.	Практична психологія в Інтернеті 1. Розкрити основні чинники індивідуального та групового онлайн-консультування. 2. Визначити особливості використання психологічного тренінгу в Інтернеті.	16
	Разом	86

7. Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання складають окремий модуль. Вони мають питому частку в підсумковій оцінці із залікового кредиту й відображають індивідуальну роботу бакалавра. Індивідуальні завдання виконуються студентом на основі знань, одержаних під час практичних занять та самостійної роботи, охоплюють зміст навчального курсу в цілому. Сутність індивідуального завдання полягає в аналізі певної наукової проблеми психології інтернет-адикції у вигляді реферату 7-10 друкованих сторінок.

Орієнтовна схема реферативного повідомлення:

1. Загальна характеристика досліджуваної проблеми.
2. Аналіз історії проблеми та ступінь її розробленості.
3. Основні питання, яким приділяють увагу дослідники.
4. Висновки та оцінка магістрантом досліджуваної проблеми за власними критеріями.
5. Список використаних джерел.

Тема 1. Психологія інтернет-адикцій як прикладна галузь психологічної науки

Теми рефератів

1. Місце психології інтернет-адикцій у в психологічній науці.
2. Історія психологічних досліджень Інтернету.
3. Основні напрямки досліджень Інтернету в зарубіжній психології.
4. Основні напрямки досліджень Інтернету в російській психології.
5. Основні напрямки досліджень Інтернету у вітчизняній психології.

Література

1. *Сатин Д. К.* Интернет как среда проведения психологических исследований. – Режим доступу : <http://www.psychology.ru/internet/ecology/05.stm>
2. *Жичкина А. Е.* О возможностях психологических исследований в сети Интернет. – Психологический Журнал. – 2000. – Том 21. – № 2. – с. 75-78. – Режим доступу : <http://flogiston.ru/projects/articles/websurvey.shtml>
3. *Войскунский А. Е.* Интернет – новая область исследований в психологической науке. – Режим доступу : <http://psynet.carfax.ru/texts/voysk9.htm>

Тема 2. Психологічні особливості Інтернету та віртуальної комунікації

Теми рефератів

1. Інтернет – як середовище психологічного дослідження.
2. Метафори Інтернету за А. Войкунським.
3. Співвідношення реальності та віртуального світу.
4. Психодинамічна характеристика Інтернету.
5. Психологічні особливості віртуальної комунікації.
6. Ділова комунікація в Інтернеті.

Література:

1. *Минаков А. В.* Некоторые психологические свойства и особенности Интернет как нового слоя реальности. – Режим доступу : <http://psynet.carfax.ru/texts/minakov.htm>
2. *Белинская Е. П.* Человек в информационном мире. – Режим доступу : <http://psynet.by.ru/texts/bel3.htm>
3. *Нестеров В.* К вопросу об эмоциональной насыщенности межличностных коммуникаций в Интернете. – Режим доступу : <http://flogiston.ru/articles/netpsy/netemotions>
4. *Шевченко И.* Некоторые психологические особенности общения посредством Internet. – Режим доступу : <http://flogiston.ru/articles/netpsy/shevchenko>

Тема 3. Особистість та спільноти інтернет-середовища

Теми рефератів

1. Особливості міжособистісних стосунків у Інтернеті.
2. Віртуальний роман як психологічний феномен.
3. Гендерні та вікові характеристики користувачів Інтернету.

4. Мотивація користувачів Інтернету.
5. Особливості самопрезентації у віртуальній реальності.
6. Конструювання «віртуальної ідентичності» – дефіцитарний підхід.
7. Конструювання «віртуальної ідентичності» – креативний підхід.
8. Особливості візуальної самопрезентації в Інтернеті.
9. Типологія Інтернет-спільнот.
10. Фази формування Інтернет-спільноти.

Література:

1. *Арестова О. Н.* Исследование половых различий при работе с интернетом на примере российских пользователей / О. Н. Арестова, А. Е. Войскунский. – Режим доступа : <http://www.relarn.ru:8082/human/woman.txt>.
2. *Арестова О. Н.* Мотивация пользователей Интернета / О. Н. Арестова, Л. Н. Бабанин, А. Е. Войскунский. – Режим доступа : <http://www.relarn.ru:8082/human/motivation.txt>
3. *Арестова О. Н.* Социальная и демографическая динамика сообщества пользователей компьютерных сетей / О. Н. Арестова, Л. Н. Бабанин, А. Е. Войскунский. – Режим доступа : <http://www.relarn.ru:8082/human/dynamics.txt>
4. *Белинская Е. П.* Интернет и идентификационные структуры личности. – Режим доступа : <http://psynet.by.ru/texts/bel4.htm>
5. *Бондаренко С. В.* Виртуальные сетевые сообщества девиантного поведения. – Режим доступа : <http://psynet.carfax.ru/texts/bondarenko4.htm>.
6. *Жичкина А. Е.* Стратегии самопрезентации в Интернет и их связь с реальной идентичностью / А. Е. Жичкина, Е. П. Белинская. – Режим доступа : <http://psynet.carfax.ru/texts/bel6.htm>
7. *Фриндте В.* Публичное конструирование Я в опосредованном компьютером общении / В. Фриндте, Т. Келер // Гуманитарные исследования Интернета ; под ред. А. Е. Войскунского. – М.: Можайск-Терра, 2000. – С. 40-54.

Тема 4. Інтернет-залежність як психологічне явище

Теми рефератів

1. Симптоми та чинники Інтернет-залежності за К. Янг.
2. Критерії Інтернет-залежності за А. Голдбергом.
3. Критерії Інтернет-залежності за IASG.
4. Методи діагностики Інтернет-залежності.
5. Комп'ютер як об'єкт залежності.
6. Особистісні особливості Інтернет-залежних.
7. Клінічні дослідження Інтернет-залежних.
8. Когнітивно-біхевіоральна модель Інтернет-залежності.

Література:

1. *Бурова В. А.* Социально-психологические аспекты Интернет-зависимости. – Режим доступа : <http://user.lvs.ru/vita>
2. *Войскунский А. Е.* Психологические исследования феномена интернет-аддикции. – Режим доступа : <http://psynet.carfax.ru/texts/voysk4.htm>

3. Егоров А. Особенности личности подростков с интернет-зависимостью / А. Егоров, Н. Кузнецова, Е. Петрова // Вопросы психического здоровья детей и подростков. – 2005. – Т. 5. – № 2. – С. 20-27.

4. Руководство по аддиктологии / Под ред. проф. В. Д. Менделевича. – СПб.: Речь, 2007. – 768 с.

5. Young K. S. What Makes the Internet Addictive: Potential Explanations for Pathological Internet Use. – Available from : <http://www.netaddiction.com/articles/habitforming.htm>

Тема 5. Девіантна поведінка у Інтернеті

Теми рефератів

1. Поняття девіантної поведінки та її специфіка у мережі Інтернет.
2. Типологія девіантної поведінки в Інтернеті.
3. Чинники девіантної поведінки в Інтернеті.
4. Мотивація хакерства, як специфічної форми девіантної поведінки в Інтернеті.
5. Симптоми патологічного використання комп'ютера за М. Орзак.

Література:

1. Астахова Н. В. Девиантное поведение в сети Internet. Режим доступа : <http://lib.socio.msu.ru/1/library>
2. Войскунский А. Е. Опыт изучения хакерской деятельности / А. Е. Войскунский. О. В. Смыслова. – Режим доступа : <http://tolerance.mubiu.ru/base/voiskynsky.htm>
3. Бондаренко С. В. Виртуальные сетевые сообщества девиантного поведения // Профилактика девиантного поведения молодежи Дона и Юга России ; под ред. Ю. Г. Волкова. – Ростов-на-Дону: СКНЦ ВШ, 2003. – С. 54-88.

Тема 6. Практична психологія в Інтернеті

Теми рефератів

1. Особливості та організація індивідуального онлайн-консультування.
2. Особливості та організація групового онлайн-консультування.
3. Психологічний тренінг в Інтернеті.

Література:

1. Шабшин И. И. Психологические особенности и феномены коммуникации в Интернете. – Режим доступа : http://zhurnal.lib.ru/s/shabshin_i_i/internet.shtml
2. Чеботарева Н. Д. Интернет-форум как виртуальный аналог психодинамической группы. – Режим доступа : <http://psynet.carfax.ru/texts/chebot.htm>
3. Львова А. И. Интернет-тренинг как новая возможность групповой психологической работы / А. И. Львова, И. А. Рязанцева. – Режим доступа : http://flogiston.ru/articles/netpsy/inet_training/print

8. ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

Модуль I передбачає перевірку якості засвоєння теоретичного матеріалу, виконання практичних робіт безпосередньо на заняттях. Загальна кількість тем цього модуля становить 3. Кожна з тем оцінюється від 0 до 4 балів.

Модуль II передбачає перевірку якості засвоєння теоретичного матеріалу, виконання практичних робіт безпосередньо на заняттях. Загальна кількість тем цього модуля становить

4. Кожна з тем оцінюється від 0 до 4 балів. Передбачає виконання модульної контрольної роботи, яка оцінюється у 30 балів. Загальна кількість балів за виконання усіх робіт складає 100.

Загальна оцінка за курс складається як сума оцінок за поточне тестування (аудиторні заняття); контрольні роботи наприкінці кожного змістового модуля; самостійна робота впродовж семестру та іспиту

(заочна форма навчання)

Поточний контроль (макс = 40 балів)							Модульний контроль (макс = 60 балів)		Загальна кількість балів	
Змістовий модуль 1				Модуль 1 Змістовий модуль 2			Модуль 2 ІНДЗ	Модуль 2 МКР 1 МКР 2		
Т 1	Т 2	Т 3		Т 4	Т 5	Т 6				
4	4	4		4	4	4	16	30	30	100
							24			

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи (проекту), практики	для заліку
90 – 100	A	Відмінно	Зараховано
82 – 89	B	Добре	
75 - 81	C	Задовільно	
67 -74	D		
60 - 66	E		
1 – 59	Fx	Незадовільно	не зараховано (з можливістю повторного складання)

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основні джерела

1. Астахова Н. В. Девиантное поведение в сети Internet / Астахова Н. В. Режим доступу : <http://lib.socio.msu.ru/l/library>
2. Бабаева Ю. Д. Психология зависимости : Хрестоматия / Ю. Д. Бабаева, А. Е. Войскунский, О. В. Смылова ; сост. К. В. Сельченко. – Мн. : Харвест, 2004. – 222 с.
3. Белинская Е. Н. Современные исследования виртуальной коммуникации: проблемы, гипотезы, результаты / Е. Н. Белинская, А. М. Жичкина. – М. : Юнити, 2009. – 165 с.

4. Бурова В. А. Социально-психологические аспекты Интернет-зависимости / В. А. Бурова. – Режим доступа : <http://user.lvs.ru/vita>.
5. Войскунский А. Е. Психологические исследования феномена интернет-аддикции / А. Е. Войскунский. – Режим доступа : <http://psynet.carfax.ru/texts/voysk4.htm>.
6. Змановская Е. В. Девиантология (Психология отклоняющегося поведения) учеб. пособ. / Змановская Е. В. – М. : ИЦ «Академия», 2003. – 288 с.
7. Коць М. О. Психологія інтернет-адикцій : методичні рекомендації до самостійної роботи Михайло Онисимович Коць. – Луцьк : СНУ імені Лесі Українки, 2015. – 48 с.
8. Куликов Л. В. Психогигиена личности. Вопросы психологической устойчивости и психопрофилактики : учеб. пособие / Л. В. Куликов. – СПб. : Питер, 2004. – 464 с.
9. Лепский В. Е. Моделирование и поддержка сообществ в Интернет / В. Е. Лепский, А. Г. Рапуто. – М. : Институт психологии РАН, 1999. – 96 с.
10. Руководство по аддиктологии / Под ред. проф. В. Д. Менделевича. – СПб. : Речь, 2007. – 768 с.
11. Сазанов В. М. Социальные сети: Анализ – Технологии – Перспективы / В. М. Сазанов. – Режим доступа : http://ntl-cbm.narod.ru/CBM-NET/net_rew.doc
12. Чернов И. М. Психологические особенности долговременных Интернет сообществ / Чернов И. М. – Режим доступа : http://psynet.carfax.ru/texts/conf_5.htm

Додаткові джерела

13. Арестова О. Н. Исследование половых различий при работе с интернетом на примере российских пользователей / О. Н. Арестова, А. Е. Войскунский. – Режим доступа : <http://www.relarn.ru:8082/human/woman.txt>.
14. Арестова О. Н. Мотивация пользователей Интернета / О. Н. Арестова, Л. Н. Бабанин, А. Е. Войскунский. – Режим доступа : <http://www.relarn.ru:8082/human/motivation.txt>
15. Арестова О. Н. Социальная и демографическая динамика сообщества пользователей компьютерных сетей / О. Н. Арестова, Л. Н. Бабанин, А. Е. Войскунский. – Режим доступа : <http://www.relarn.ru:8082/human/dynamics.txt>
16. Белинская Е. П. Интернет и идентификационные структуры личности / Белинская. – Режим доступа : <http://psynet.by.ru/texts/bel4.htm>
17. Белинская Е. П. Человек в информационном мире / Е. П. Белинская. – Режим доступа : <http://psynet.by.ru/texts/bel3.htm>
18. Бондаренко С. В. Виртуальные сетевые сообщества девиантного поведения / С. В. Бондаренко // Профилактика девиантного поведения молодежи Дона и Юга России ; под ред. Ю. Г. Волкова. – Ростов-на-Дону: СКНЦ ВШ, 2003. – С. 54–88.

19. Войскунский А. Е. Актуальные проблемы психологии зависимости от Интернета / А. Е. Войскунский // Психологический журнал. – 2004. – № 1. – С. 90–100.
20. Войскунский А. Е. Интернет – новая область исследований в психологической науке / А. Е. Войскунский. – Режим доступа : <http://psynet.carfax.ru/texts/voysk9.htm>
21. Войскунский А. Е. Опыт изучения хакерской деятельности / А. Е. Войскунский. О. В. Смыслова. – Режим доступа : <http://tolerance.mubiu.ru/base/voiskynsky.htm>
22. Егоров А. Особенности личности подростков с интернет-зависимостью / А. Егоров, Н. Кузнецова, Е. Петрова // Вопросы психического здоровья детей и подростков. – 2005. – Т. 5. – № 2. – С. 20–27.
23. Жичкина А. Е. О возможностях психологических исследований в сети Интернет / А. Е. Жичкина // Психологический Журнал. – 2000. – Т. 21. – № 2. – С. 75–78. – Режим доступа : <http://flogiston.ru/projects/articles/websurvey.shtml>
24. Жичкина А. Е. Стратегии самопрезентации в Интернет и их связь с реальной идентичностью / А. Е. Жичкина, Е. П. Белинская. – Режим доступа : <http://psynet.carfax.ru/texts/bel6.htm>
25. Львова А. И. Интернет-тренинг как новая возможность групповой психологической работы / А. И. Львова, И. А. Рязанцева. – Режим доступа : http://flogiston.ru/articles/netpsy/inet_training/print
26. Мартынова О.С. Критерии оценки Интернет-зависимости // Психотерапия и консультирование. – М., 2002. – №3. – С. 27–30.
27. Минаков А. В. Некоторые психологические свойства и особенности Интернет как нового слоя реальности / А. В. Минаков. – Режим доступа : <http://psynet.carfax.ru/texts/minakov.htm>
28. Мюррей К Интернет-зависимость с точки зрения нарративной психологии // Гуманитарные исследования в Интернете / Под ред. А. Е. Войскунского. – М. – 2000. – С. 132–140.
29. Нестеров В. К. вопросу об эмоциональной насыщенности межличностных коммуникаций в Интернете / В. К. Нестеров– Режим доступа : <http://flogiston.ru/articles/netpsy/netemotions>
30. Сатин Д. К. Интернет как среда проведения психологических исследований / Д. К. Сатин. – Режим доступа : <http://www.psychology.ru/internet/ecology/05.stm>
31. Шабшин И. И. Психологические особенности и феномены коммуникации в Интернете / И. И. Шабшин. – Режим доступа : http://zhurnal.lib.ru/s/shabshin_i_i/internet.shtml
32. Шевченко И. Некоторые психологические особенности общения посредством Internet / И. Шевченко. – Режим доступа : <http://flogiston.ru/articles/netpsy/shevchenko>

33. Фриндте В. Публичное конструирование Я в опосредованном компьютером общении / В. Фриндте, Т. Келер // Гуманитарные исследования Интернета ; под ред. А. Е. Войскунского. – М.: Можайск-Терра, 2000. – С. 40–54.
34. Церковний А. Аспекти формування Інтернет-залежності // Соціальна психологія. – 2004. – № 5 (7). – С. 149–154.
35. Чеботарева Н. Д. Інтернет-форум как виртуальный аналог психодинамической группы / Чеботарева Н. Д. – Режим доступу : <http://psynet.carfax.ru/texts/chebot.htm>
36. Янг К. Диагноз – Інтернет-зависимость / К. Янг // Мир Internet. – 2000. – № 2. – С. 24–29.

10. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЕКЗАМЕНУ

1. Історія психологічних досліджень Інтернету.
2. Основні напрямки досліджень Інтернету в зарубіжній психології.
3. Основні напрямки досліджень Інтернету в російській психології.
4. Основні напрямки досліджень Інтернету у вітчизняній психології.
5. Інтернет – як середовище психологічного дослідження.
6. Метафори Інтернету за А. Войкунским.
7. Проблема визначення поняття «Інтернет».
8. Характеристики віртуальної реальності за А. Мінаковим.
9. Характеристики віртуальної реальності за Дж. Сулером.
10. Співвідношення реальності та віртуального світу.
11. Психологічні особливості Інтернету.
12. Психодинамічна характеристика Інтернету.
13. Дослідження віртуальної комунікації.
14. Психологічні особливості віртуальної комунікації.
15. Ділова комунікація в Інтернеті.
16. Особливості міжособистісних стосунків у Інтернеті.
17. Віртуальний роман як психологічний феномен.
18. Гендерні та вікові характеристики користувачів Інтернету.
19. Мотивація користувачів Інтернету.
20. Особливості самопрезентації у віртуальній реальності.
21. Конструювання «віртуальної ідентичності» – дефіцитарний підхід.
22. Конструювання «віртуальної ідентичності» – креативний підхід.

23. Особливості візуальної самопрезентації в Інтернеті.
24. Поняття девіантної поведінки та її специфіка у мережі Інтернет.
25. Типологія девіантної поведінки в Інтернеті.
26. Чинники девіантної поведінки в Інтернеті.
27. Мотивація хакерства, як специфічної форми девіантної поведінки в Інтернеті.
28. Симптоми патологічного використання комп'ютера за М. Орзак.
29. Симптоми Інтернет-залежності за К. Янг.
30. Чинники залежності від віртуального сексу за К. Янг.
31. Критерії Інтернет-залежності за А. Голдбергом.
32. Критерії Інтернет-залежності за IASG.
33. Методи діагностики Інтернет-залежності.
34. Комп'ютер як об'єкт залежності.
35. Феномен перенесення на ком'ютер.
36. Особистісні особливості Інтернет-залежних.
37. Клінічні дослідження Інтернет-залежних.
38. Модель Інтернет-залежності К. Янг.
39. Когнітивно-біхевіоральна модель Інтернет-залежності.
40. Типологія Інтернет-спільнот.
41. Фази формування Інтернет-спільноти.
42. Психологічна самодопомога в Інтернеті.
43. Основні задачі, котрі може виконувати онлайн-консультування.
44. Переваги та недоліки психологічного онлайн-консультування.
45. Особливості індивідуального онлайн-консультування.
46. Організація індивідуального онлайн-консультування.
47. Особливості групового онлайн-консультування.
48. Психологічний тренінг в Інтернеті.